

[Bertel Dahlgaard.]

må jeg sige, at jeg er blevet overordentlig overrasket over, at en anden deltager tillader sig her i aften at stå op og tale om, at det, vi går ind til med Atlantpagten, i virkeligheden er en forlængelse af den nordiske linie.

Når man erindrer, at det, som var grundlaget, det, der var fundamentet for alt det, der foregik på de nordiske forhandlingsmøder, var tanken om, at her skulle bygges op en fredsfrent, der fik udtryk netop i ordet „alliancefri“, overfor andre magter, når man husker på, at det var fundamentet, baggrunden for det hele, og man så nu vil gøre det, man agter at foretage sig, til en forlængelse af denne linie — mon det så ikke var på tide, at de ærede medlemmer begyndte at læse op af pagtens artikel 9:

„Til overvejelse af spørgsmålet vedrørende traktatens gennemførelse opretter deltagerne herved et råd, hvori hver af dem skal være repræsenteret. Rådet skal være således organiseret, at det til enhver tid ufortøvet kan træde sammen. Rådet skal oprette sådanne underinstitutioner, som måtte være nødvendige; det skal navnlig omgående nedsætte en forsvarskomité, som skal afgive indstilling om forholdsregler til gennemførelse af bestemmelserne i artiklerne 3 og 5.“

Mon det ikke var rettere, at vi fik en lille smule at vide af dem, der nu går ind i dette på Danmarks vegne, om de har nogen anelse om, hvilken bemyndigelse dette råd, som forsvarskomiteen skal give indstilling til, har, og hvilken bemyndigelse det har overfor det enkelte land, herunder Danmark? At man vil tillade sig at trække en lige linie fra disse nordiske unionsforhandlinger, der byggede på en nordisk fredsfrent i forhold til de store magtblokke, og så til de forpligtelser, som disse lande, herunder Danmark, nu går ind i, forekommer mig at være for groft.

Første næstformand (Arnth Jensen):

Det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen har ordet for en kort bemærkning.

Jørgen Jørgensen: Jeg har ikke ønsket at tilsløre noget som helst fra de nordiske forhandlinger. Jeg har ganske klart udtalt, at vi, da Danmark gik ind i de nordiske forhandlinger, var rede til og følte os forpligtet til at opbygge vort forsvar. Det mener jeg iøvrigt, vi skal gøre alligevel. Jeg har ikke på noget tidspunkt været talsmand for den opfattelse, at Danmark ikke skulle have et for-

svar; men det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft og det ærede medlem hr. Harald Petersen ved meget godt, at hele udgangspunktet for Danmarks opbygning af forsvarret i de nordiske drøftelser var en forsvarsordning, der hvilede på et helt andet grundlag end det, de to herrer er talsmænd for. Det var netop et forsvar, der byggede på at lægge forsvarret sådan til rette, at det lå indenfor de økonomiske muligheder og alligevel kunne yde noget effektivt i et nordisk samarbejde. Det ærede medlem skal ikke tale så hånligt om, at jeg troede, jeg kunne give det udseende af, at det nordiske forsvar skulle bygges op efter den radikale linie. Der var meget i det nordiske forsvars opbygning, som det ærede medlem hr. Harald Petersen har været med til at fastlægge, der mindede om de retningslinier, det radikale venstre er talsmand for. Det tror jeg ikke, det ærede medlem skulle tage så overlegent på. Han skulle hellere læse pagten igennem, så ville han komme til at give mig ret.

Første næstformand (Arnth Jensen):

Det ærede medlem hr. Harald Petersen har ordet for en kort bemærkning.

Harald Petersen: Ja, det er jo kedeligt på så sent et tidspunkt af natten at skulle ophidse mennesker, men når det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard bliver så ophidset, tror jeg, det kommer af, at man her uforvarende er kommet til at forstyrre nogle cirkler, som man gerne ville have haft i fred fra radikal side. Men det kan man nu ikke vente at få. Når det ærede medlem siger, at han er overrasket, og siger det på denne særlige måde, som han kan sige det, med dyb følelse, vil jeg svare, at overraskelsen er ganske på vi andres side. At jeg har sagt, at de drøftelser, vi står i i dag, hvad problemstillingen angår, er en lige linie fra vore forhandlinger i Norden, står jeg virkelig fast på. Det er så givet, at det er det samme problem, vi drøfter. Vi drøfter det i dag på en videre basis, tidligere var det på en snævrere basis. Lige så sikkert, jeg tror det var, hvis vi kunne tænke os det eksperiment, at vi d. 9. april 1940 havde haft det skandinaviske forsvarsforbund med vort militær i orden, at vi så havde kunnet undgå en besættelse af Danmark og Norge — det foreligger der mange vidnesbyrd om i efterkrigstidens litteratur —, ligeså tvivlsomt kunne det måske være, om den samme problemstilling var tilstrækkelig under de perspektiver, vi har at handle under i dag. Men problemerne for Danmarks vedkommende, den præventive sikring og